

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

BDP

Sayı: 220
Tarih: 22.02.2010

10/682

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'de sık sık meydana gelen sel baskınlarının önlenmesi, selden etkilenen yerlerin tespit edilmesi, sonrasında vatandaşların mağduriyetinin sağlıklı bir şekilde giderilmesi ve sosyal boyutunun incelenmesi amacıyla Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz. 22.02.2010

1-SELAHATTİN DEMİRTAŞ	DİYARBAKIR
2-GÜLTAN KIŞANAK	DİYARBAKIR
3-AYLA AKAT ATA	BATMAN
4-BENGİ YILDIZ	BATMAN
5-AKIN BİRDAL	DİYARBAKIR
6-EMİNE AYNA	MARDİN
7-FATMA KURTULAN	VAN
8-HASİP KAPLAN	ŞIRNAK
9-HAMİT GEYLANİ	HAKKARİ
10-İBRAHİM BİNİCİ	ŞANLIURFA
11-M. NURİ YAMAN	MUŞ
12-MEHMET NEZİR KARABAŞ	BİTLİS
13-MEHMET UFUK URAS	İSTANBUL
14-OSMAN ÖZÇELİK	SİİRT
15-ÖZDAL ÜÇER	VAN
16-PERVİN BULDAN	IĞDIR
17-SEBAHAT TUNCEL	İSTANBUL
18-SEVAHİR BAYINDIR	ŞIRNAK
19-SIRRI SAKIK	MUŞ
20-ŞERAFETTİN HALİS	TUNCELİ

GEREKÇE

Türkiye bulunduğu jeolojik konumundan dolayı deprem, sel baskınları, heyelan gibi afetlerin sıkça gerçekleştiği bir ülkedir. Bu nedenle her yıl meydana gelen sel afetlerinde onlarca kişi hayatını kaybederken aynı zamanda ekonomik ve sosyal zararlarla karşı karşıya kalmaktayız. Afetler sadece bir doğa olayı olarak algılanmaması gereken; sosyal, ekonomik ve ekolojik boyutları olan olaylardır. Bu nedenle afet yönetimi ve afet öncesi ve sonrası alınacak önlemler büyük önem kazanmaktadır.

Türkiye her yıl farklı şehirlerde meydana gelen sel felaketleri haberleriyle karşı karşıya kalmaktadır. 2009 yılında İstanbul, Bolu, Bartın illerinde meydana gelen sel felaketlerindeki can kayıplarının ardından sosyal ve ekonomik zararlar henüz kapatılmamışken, son günlerde Edirne'de Meriç ve Tunca nehirlerinin taşması sonucu mahallerin sular altında kaldığı olaylar yaşanmıştır. Edirne'de yaşayan vatandaşlar her an baraj kapakları açılırda yine sular altında kalırsın tedirginliğiyle yaşarken, bir yandan ekili arazileri sular altında kalarak maddi zarara uğramışlardır. Zira Antalya'da meydana gelen sel felaketinde can kaybı yokken sel sonucu seraların sular altında kalması çiftçileri zarara uğratmıştır. Türkiye'nin kışın sebzesinin karşılandığı Antalya bölgesindeki bu gelişme ülke genelinde sebze fiyatlarının artmasına neden olarak farklı ekonomik zararları da beraberinde getirmiştir. Sel riski ortadan kalksa dahi, binlerce kişi işine gitmede, evlerini ve arabalarını sular altından kurtarmada ciddi sorunlarla karşılaşmaktadır. Ne yazık ki nehir yataklarının çeşitli çıkar ilişkisi sonucunda imara açılması olası en ufak bir sel olayında çok daha ciddi can kayıplarının yaşanmasına neden olduğu bilinmektedir. Yakın zamanda Silivri devlet hastanesinin bile imara kapalı dere yatağında yapılarak tüm çalışanların ve hastaların hayatının riske atıldığı, hatta İkitelli'de 8 kadın tekstil işçisinin bir minibüs aracında ölmesine varan durumların yaşandığı kamuoyuna yansımıştır. 2 Kasım 2006 tarihinde Batman'da gerçekleşen sel felaketinden 35 mahalle etkilenmiş ve 11 kişi hayatını kaybetmişken yüzlerce kişi selden etkilenmiştir. Bu kişilerin mağduriyetleri halen devam etmektedir.

Afet Yönetimi Stratejik Planı Komisyonu'nun 2006 yılında doğal afetlerle ilgili yayınladığı raporda, sel baskınları depremden sonra %14 oranıyla ikinci sırada gelmektedir. Su baskınları Türkiye'de en sık meydana gelen afetler olmakla beraber ekonomik kayıpları oldukça yüksek olan afetler olarak belirtilmiştir. Depremlerden sonra en çok can ve mal kayıpları, su baskınları, bunlardan hemen sonra gelişen çamur akmaları nedeniyle meydana gelmektedir. Rapora göre, Devlet Su İşleri'nin istatistikleri Türkiye'de 1955-2002 yılları arasında toplam 1,308 sel baskını meydana geldiği ve bu baskınlar sonucu 1,235 kişi yaşamını yitirdiği, 61 bin konutun yıkıldığı ya da kullanılmaz hale geldiği belirtilmektedir. Şanlıurfa, Mardin, Elazığ ve Batman'ın yer aldığı 24 ilde 5-9 milyon dolar, Mersin ve İstanbul'un içinde bulunduğu 27 ilde de 10-100 milyon dolar arasında ekonomik kayıp hesaplanmıştır.

Tüm bu veriler olayların sadece ekonomik boyutlarını gösterirken, afet yönetimin sosyal sorunların da önlenmesi ve vatandaşların sağlıklı ve güvenli yaşam haklarının sağlanması adına önemli olduğu hatırlanmalıdır. Türkiye'nin önemli bir sorunu olan sel baskınlarının önlenmesi, yerel yönetimlerle etkin afet yönetimi birimlerinin kurulması, selden etkilenen yerlerin tespit edilmesi, zararlarının tazmin edilmesi ve gerekli mevzuatların hazırlanabilmesi ve uygulanması amacıyla bir meclis araştırma komisyonunun kurulmasını önermekteyiz.